

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Kfv.III.37.116/2013/4.szám

A Kúria a dr.Tóth Edina ügyvéd ... által képviselt ... felperesnek a dr.Vida Mária jogtanácsos által képviselt a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal (6000 Kecskemét, Deák Ferenc tér 3.) alperes ellen közlekedés-igazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Kecskeméti Törvényszék 2012.november 21. napján kelt 2.K.21.720/2012/4. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 2. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott helyen és napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Kecskeméti Törvényszék 2.K.21.720/2012/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes születése óta siketnéma, hallókészüléket gyermekkorától nem használ. 1979-óta rendelkezik „B” kategóriájú vezetői engedéllyel. A felperes 2012-ben felkereste háziorvosát egészségügyi alkalmasságának megállapítása céljából, mivel vezetői engedélyének érvényességi ideje lejárt. A háziorvos a 2012. május 16. napján kelt igazolásában a 2011. április 26-i és 2012. március 19-i audiológiai vélemények alapján a felperest 1-es csoportú járművezetésre alkalmatlannak minősítette. A felperes fellebbezéssel élt, kérte az orvosi megállapítás felülvéleményezését és a járművezetési alkalmasságának megállapítását. A másodfokú hatóság a fellebbezési kérelmet

elutasította, másodfokú alkalmassági véleményében a felperes, mint gépjárművezető 1-es csoportú egészségi alkalmasságáról alkalmatlan minősítést adott. A másodfokú hatóság a felperes vezetői alkalmatlanságának megállapításáról értesítette az illetékes közlekedési igazgatási hatóságot. Kerekegyháza Települési Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának Jegyzője a 2012. július 5. napján kelt 5084-2/2012. számú határozatával a felperest kötelezte vezetési jogosultságát igazoló okmányának leadására, valamint elrendelte a felperes vezetési jogosultságának szüneteltetését 2012. június 15. napjától az alkalmas minősítési igazolás bemutatásáig. A felperes leadta vezetői engedélyét a hivatalnál és fellebbezést terjesztett elő a határozat ellen. A fellebbezést elbíráló alperes a 2012. július 23. napján kelt I-B-001/4426-2/2012. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát, az elsőfokú határozatra kiterjedő hatályú megsemmisítését, illetve megváltoztatását kérte akként, hogy a felperes vezetési engedélyre jogosultsága megállapításra kerüljön. Kérte továbbá, hogy amennyiben a bíróság szükségesnek tartja, kezdeményezzen egyedi normakontroll iránti eljárást az Alkotmánybíróságnál. Arra hivatkozott, hogy születése óta siketnéma, 33 éve rendelkezik vezetői engedéllyel és eddig az orvosi vélemények szerint mindig alkalmas volt a vezetésre. Saját tulajdonú autóval rendelkezik, a közúti közlekedés állandó résztvevője, balesetet egyszer sem okozott, a hallássérülése nem jelent hátrányt. Előadta, hogy a családban csak ő rendelkezik jogosítvánnyal, Kerekegyházáról rendszeresen kell Kecskemétre utaznia. Felesége szívbeteg, ő hordja orvoshoz, unkájáért ő jár az óvodába, szülei öregek, betegek, így az ügyintézésüket is segítenie kell. Vezetői engedélye elvesztése teljes életére kihat, szabad mozgása megszűnik, és ezzel hatalmas hátrányt szenved. Véleménye szerint a határozatok jogszabályellenesek, az Alaptörvénnyel is ellentétesek és közvetlenül hátrányos megkülönböztetést valósítanak meg. A hatóság által alkalmazott jogszabályi rendelkezés ellentétes az Alaptörvény XV. cikkében megfogalmazott, egyenlő bánásmód követelményével, a pozitív diszkrimináció lehetőségével, továbbá a külön védelmet igénylő fogyatékossgal élőket érinti és sújtja ez a rendelkezés.

A törvényszék a felperes keresetét alaptalannak értékelte és elutasította azt. Ítéletének indokolásában a közúti járművezetők egészségi alkalmasságának megállapításáról szóló 13/1992.(VI.26.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 1. § /1/ és /2/ bekezdésére, 8. § /1/ bekezdés a/ pont aa/ alpontjára, 9. § /4/ és /5/ bekezdésére, 11. § /2/ bekezdésére, 12. § /2/ bekezdésére, a rendelethez tartozó 1. számú melléklet 2. pontjára, továbbá a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011.(XII. 28.)

Korm.rendelet (a továbbiakban: Kr.) 16. § /1/ bekezdésében, 36. § /1/ bekezdés c/ pontjában, /3/ bekezdés a/ pontjában, /4/ bekezdés c/ pontjában foglaltakra hivatkozott. Idézte az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. §-át. Megállapította a törvényszék, hogy a jelen ügyben nem történt jogszabálysértés, az alperesi határozat a jogszabályoknak anyagi és eljárásjogi szempontból is megfelel. Mindezek alapján nem látta szükségesnek az egyedi normakontroll iránti eljárás kezdeményezését sem.

Kifejtette a törvényszék, hogy osztotta azon alperesi álláspontot, miszerint a felperes közlekedéshatósági szempontból jogszabály-módosítás folytán lett egészségileg alkalmatlannak minősítve. A jogalkotót megilleti az a jogosultság, hogy a balesetek megelőzése érdekében bizonyos fogyatékkal élőket kizárjon a közúti forgalomban való járművezetésből. Vannak fogyatékkal élők, akik nem rendelkeznek bizonyos testi, szellemi adottságokkal, amelyek szükségesek lennének a biztonságos járművezetéshez. Ilyennek tekinthető a siketség is, hiszen a siket járművezető nem csak a vészhelyzeteket nem hallja, hanem a saját gépkocsijának meghibásodását sem, amennyiben az hanghatással jár, de ugyanígy nem észleli a megkülönböztető jelzést használó kocsik közlekedését sem. A törvényszék megítélése szerint ez a jogszabály-módosítás nem a fogyatékkal élőket diszkriminálja, hanem az egészséges emberek közlekedésben való részvételének biztonságát védi. Utalt a törvényszék a NM rendelethez tartozó 1. számú melléklet 2. pontjára, amely nevesíti a hallást, azonban csak a nagyothallásra tér ki, a siketnéma járművezetőkről külön nem rendelkezik. Mindezek alapján megállapító, hogy ezzel a rendelet a siketnémakat teljesen kizárja a járművezetésből, illetőleg a hallássérültek is csak a szakorvos pozitív szakvéleménye alapján kaphatnak engedélyt a vezetésre. Jelen ügyben a felperest a szakorvos a jogszabály alkalmazásával siketségére tekintettel nem tartotta alkalmasnak járművezetésre, az alperes tehát a jogszabályok betartásával hozta meg határozatát.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak megváltoztatását és vezetési engedélyre jogosultságának megállapítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti Magyarország Alaptörvényének XV. cikkét és az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 8. §-át. Álláspontja szerint a hatóságok által alkalmazott Kr. és NM rendelet ellentétes az egyenlő bánásmód Alaptörvényben biztosított követelményével, teljesen ellentétes a pozitív diszkrimináció lehetőségével, továbbá az Alaptörvény szerinti kiemelten védett csoportot érint. A hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a kiemelten védett fogyatékosok - azon belül a siketek és nagyothallók - nem hogy többletjogot, könnyítést kapnának a vezető

engedély megszerzése terén, szimplán a fogyatékoságuk miatt automatikusan alkalmatlan minősítést kapnak és elveszítik a vezetői engedélyüket. Az Ebktv. 8. §-ára hivatkozással kifejtette a felperes, hogy a jogszabály-ellenességet tehát az valósítja meg, hogy a fogyatékoságának ténye miatt az egészséges járművezetőkhez viszonyítottan hátrányt szenved, indokolatlan diszkrimináció áldozatává lesz. Amennyiben egészségügyileg valóban alkalmatlan lenne a vezetésre, a siketsége akadályozta volna, akkor 33 éven át nem kapott volna alkalmas minősítést. Kifogásolta, hogy a hatályos jogszabályi rendelkezés automatikusan kizárja az alkalmas minősítést siketség esetén, még lehetőséget sem ad a szakorvosnak, hogy ez esetben alkalmas minősítést adjon.

Utalt arra a felperes, hogy az Alkotmánybíróságnál alkotmányjogi panasz előterjesztésére került sor ezen témában, de más siket nevében.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § /1/ bekezdése alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria álláspontja szerint a törvényszék megfelelő alapossággal feltárta és rögzítette ítéletének indokolásában az ügyben irányadó tényállást és abból az ide vonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával helytálló jogi következtetést vont le.

Kiemeli a Kúria, hogy a Pp. 270. § /2/ bekezdés és 272. § /2/ értelmében a felülvizsgálati eljárás során kizárólag a jogerős ítélet jogszerűsége vizsgálható, a Pp. 275. § /2/ bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben. A Kr. 2012. január 1-jén lépett hatályba. Preambuluma szerint a Kormány a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. § /3/ bekezdés a/ pontja 30. alpontjában kapott felhatalmazás alapján, a 122. § /3/ és /4/ bekezdése tekintetében a jogalkotásról szóló 2010. évi CXII. törvény 31. § /1/ bekezdés a/ pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk /3/ bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva alkotta meg ezen jogszabályt.

A felperes által a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott XV. cikk /2/ bekezdése az alapvető jogok biztosításáról rendelkezik - a gépjárművezetésre való jogosultság azonban nem tartozik ezen állampolgári alapvető jogok közé.

Az /5/ bekezdés szerint Magyarország külön intézkedésekkel védi a

családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket. A perbeli ügyre ezen alkotmányos rendelkezés sem vonatkoztatható, a gépjárművezetésre való alkalmasság kérdésében való döntés semmiképp sem vonható ezen „külön intézkedések” védelme alá.

Az Ebktv. 8. §-a a hátrányos megkülönböztetés tilalmát fogalmazza meg. A törvényi rendelkezésből nem következik az, hogy valamennyi fogyatékkal élő a nem fogyatékkal élők részére biztosított összes jogosultsággal fel kellene – lehetne ruházni. A törvény előírásának célja az, hogy az összehasonlítható helyzetben élők közötti hátrányos megkülönböztetés tilalma érvényesüljön.

A felperesnek az Alaptörvény 15. cikk /5/ bekezdésére alapított pozitív diszkrimináció iránti igényét nem lehet korlátlanul alkalmazni, hiszen a pozitív intézkedések nem veszélyeztethetik a fogyatékkal élők, illetve mások testi épségét, biztonságát. A közúti közlekedésben való részvétel során a felperes fogyatékoságának jellegénél fogva – az alperesi hatóságok által alkalmazott jogszabályi rendelkezések szerint – nem vehet rész gépjárművezetőként a közúti közlekedésben. Ez többletjogként egyetlen hatályos jogszabályi rendelkezésből sem vezethető le.

A Kr. 36. § /3/ bekezdés d/ pontja kimondja, hogy szünetel a vezetésre való jogosultság, ha a járművezetőt egészségi szempontból alkalmatlannak minősítették, az alkalmatlanság megállapításának napjától az alkalmas minősítésű igazolás közlekedési igazgatási hatóság előtti bemutatásáig. Ugyanezen szakasz /3/ bekezdés a/ pontja alapján szünetel a vezetésre való jogosultság, a közlekedésbiztonsági alkalmatlanság jogerős megállapításának napjától az alkalmasság igazolásának a közlekedési igazgatási hatóság előtti bemutatás napjáig, ha a járművezető a járművezetésre közlekedésbiztonsági szempontból alkalmatlan. A Kr. 16. § /1/ bekezdés f/ pontja szerint, azt a személyt kell közlekedésbiztonsági szempontból járművezetésre alkalmatlannak tekinteni, akinek az egészségi alkalmatlanságát a közúti járművezetők egészségi alkalmasságának megállapításáról szóló miniszteri rendelet alapján megállapították, az egészségi alkalmasság igazolásáig.

A perben rendelkezésre állt iratokból egyértelműen megállapítható volt, hogy a szakorvosi vizsgálatok a felperest siketségére tekintettel nem tartották alkalmasnak gépjárművezetésre, az audiológiai szakvizsgálatok eredményeként. Az alkalmatlanságról kapott értesítés alapján az elsőfokú közigazgatási hatóságnak kötelessége volt a felperes vezetési jogosultságának szüneteltetését elrendelni, e tekintetben semmiféle mérlegelési jogköre nem volt. Hangsúlyozza azt is a Kúria – a felperes által a felülvizsgálati kérelemben is előadott személyes körülményekre

tekintettel -, hogy a közigazgatási perben kizárólag a keresettel támadott határozat jogszerűsége vizsgálható (Pp.339.§ /1/ bekezdés), méltányosság alkalmazásának nincs helye, az ügyben irányadó anyagi jogszabályi rendelkezések pedig a közigazgatási hatóságok számára sem tették lehetővé méltányosság gyakorlását. Nem volt lehetőség a felperes korábbi gépjárművezetésre való jogosultságának értékelésére sem, ugyanis az eljárás során alkalmazandó Kr. és Nm. rendelet - a fent kifejtettek szerint - egyértelmű előírásokat tartalmaz.

Minderre tekintettel a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat nem sértette meg, ezért azt a Kúria a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült alperesi perköltség megfizetésére a Kúria a felperest a Pp. 270. § /1/ bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdés szerint kötelezte.

A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viselésére a felperes a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § /2/ bekezdése értelmében köteles.

, 2013. november 27.

**Dr. Kárpáti Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Fekete Ildikó sk.
előadó bíró, Dr. Pál Zoltán sk. bíró**

A kiadmány hitelével

bírószági írnok